

Jelige: Losonc

Titok a szigeten

Sűrű köd feküdt az öböl felett. A halász kunyhója, partra húzott bárkája, a kifeszített háló és Urrutyné gyönyörű kis szigete mind-mind eltűnt a leereszkedett álmos felhők alatt. A vén halász kinevetett, amikor azt mondtam, hogy át akarok jutni a szigetre.

- Ugyan, kedves uram, még talán az ördög is kinevetne minket – jegyezte meg, és szó nélkül faképnél hagyott.

Utánamentem a kunyhóba, és a kezébe nyomtam egy bankót.

- Minden körülmények között át kell jutnom – jelentettem ki, és izgatottan lestem a halászt.

Az öreg nem válaszolt mindjárt, hanem előbb nagy körültekintéssel megtömkölte pipáját, én meg közben arra gondoltam, hogy ha másképp nem, hát úszva vágok neki a veszedelmes útnak. De erre nem került sor, mert az öreg zsebre gyűrte a bankót, s minden további vita nélkül vette az evezőlapátot. Átjutottunk a szigetre, s én szinte repültem Urrutyné kastélya felé. Alig vártam már a pillanatot, hogy újra láthassam s ordítani tudtam volna kétségbeesésemben, mert eszembe jutott, hogy holnap el kell utaznom. Testem-lelkem, minden porcikám át volt itatva Wendy csodálatos lényével. A közeli elválás gondolata szenvedéllyé fokozta szerelmemet.

Odaértem a gyönyörű barokk kapuhoz. Csengettem, a kapu magától megnyílt, így bementem. Senki sem állta utamat. Keresztül mentem a déli növényekkel díszített előcsarnokon, felmentem a bíborszőnyeges márványlépcsőn, már-már ott álltam a szalonja előtt, s még egy lélekkel sem találkoztam. „Furcsa - gondoltam -, máskor minden lépésnél egy szolgába botlik az ember. Mi történt ezekkel?!”

Nem gondolkodtam sokat, beléptem a szalonba. Szürkés félhomály volt idebent, mintha a külső köd ide is behúzódott volna, a kandallóban ropogott a tűz, a nyitott zongorán egy kotta hevert. Éppen odaléptem, hogy megnézzem, mit játszott utoljára Wendy, amikor nesztelen kinyílt mögöttem egy ajtó, s belépett rajta egy inas.

- A nagyságos asszony még nincs készen. Pár percnyi türelmet kér. – és mielőtt bármit kérdezhettem volna, már nem is volt a szobában.

Beledobtam magam az egyik fotelbe, s az asztalon heverő francia folyóirattal próbáltam szórakozni, majd türelmetlenül lecsaptam, s azt a csodálatos képet néztem a falon, melyet pár évvel ezelőtt egy híres festő festett Wendyről. A kép gyönyörű, forró és titokzatos volt, mint az élő Wendy. Az arcán húzódott egy vonás, amiről nem lehetett tudni, hogy jóság, gonoszság, bánat vagy szerelemvágy. Valószínűleg a művész is csak lemásolta az élőről ezt a kifejezést, s ő sem tudta megfejteni a titkát. „Wendy jó és gonosz egyszerre, gyermekies és meggondolt, hideg és áthatóan okos és mégis szentimentális. Wendy vonz és taszít egyszerre. Őt csak szeretni vagy gyűlölni lehet, de megenni sohasem.” Ilyenféléket gondoltam és egyre mohóbb türelemmel vártam az asszonyt, úgy érezve, hogy minden perc pótolhatatlan veszteség, amit nélküle töltök.

A nagy falióra harangkongással ütötte a negyedórákat, már kerek egy órája ültem a fotelben, s Wendy még mindig sehol.

„Úgy látszik, nagyon szép akar lenni” – vigasztaltam magam, s odamentem a zongorához, hogy a kottából lejátsszak néhány akkordot. A dal ismeretlen zeneszerző műve volt, valami idegen nemzet szülötte lehetett, mert a nevét jóformán kimondani sem tudtam. Előbb csak állva ütöttem le egy ujjal a melódiát, majd kedvet kaptam, és nekiültem a játéknak. Különös muzsika volt, úgyszólván elejétől a végéig sötét tónusú, egyhangú basszus uralkodott, a síró, nevető, forró és türelmetlen melódia csak bujkált mögötte, fölötte... Újra meg újra játszottam a dalt, amely e pillanatban tökéletesen megfelelt forró, vágyakozó, türelmetlen hangulatomnak.

Már két órája vártam. A zongorázást is meguntam. Nagy léptekkel járkáltam fel-alá a szobában. „Ha még öt perig nem jön, csengetek az inasnak.” – határoztam el, s mintha gondolataimat találta volna el, belépett az inas:

- A nagyságos asszony késik, valószínűleg csak ebédhez fog bejönni. Méltóztassék addig szórakozni valamivel.

„Szórakozni, szórakozni” – zártam össze az ajkamat, hogy rá ne kiáltsak mérgemben az inasra. Nem volt más választásom, továbbra is fel-alá járkáltam a szobában. Jó félóra múlva jutott eszembe, hogy legokosabb volna beülni a könyvtárszobába. Wendy említette, hogy néhány igen érdekes könyve érkezett Párizsból. Megindultam a könyvtárszoba felé, benyitottam. Ebben a pillanatban lépéseket hallottam mögöttem, kicsit összereztem, s hátrafordultam. Egy magas,

sovány, különös arcú férfi állt velem szemközt, puha kalap és viseltes barna felöltő volt rajta, kis táska a kezében.

- Kit keres? – kérdeztem.
- Én is azt kérdezhetem, mert tudomásom szerint mindketten... izé, idegenek vagyunk ebben a házban.
- Én? Én nem vagyok idegen, Urrutyné vendége vagyok, őt várom... Különben Stefan Diplinger vagyok – mondtam, de nem nyújtottam kezét az idegennek, aki még arra sem érdemesített, hogy a kalapját levegye a szobában.
- Olvasni akart? – kérdezte az idegen – Hiába, elromlott a világítás. Éppen azért jöttem, hogy megcsináljam. Reggel óta itt dolgozom. Szerelő vagyok, villanyszerelő. De Urrutyné amint látom, várta magára. No, nem baj, tessék türelemmel lenni. Nem is zavarom tovább. – és köszönés nélkül megindult kifelé. Az ajtóban megállt, s visszafordult:
- Hja, most jut csak eszembe: elfeledkeztem bemutatkozni, pedig esetleg szüksége lehet rám, mint szerelőre. Ide teszem a névjegykártyámat – ezzel anélkül, hogy rám nézett volna, becsapta maga mögött az ajtót.

Rögtön az asztalhoz siettem, amelyen a névjegykártyát hagyta, bár el voltam készülve rá, hogy a névjegyem egy semmitmondó nevet találok, mégis érdekelt, ki ez az érdekes ember. Felvettem a névjegykártyát, s megtántorodtam. A névjegyem ez állt:

„John Urruty” Wendy férje! A férfi, kinek nevét viseli, de akit eddig sohasem látott, a kastély egyetlen lakója sem ismeri, legtöbbször azt hiszik, hogy már régen meghalt és akadnak olyanok is, akik azt állítják, hogy nem is létező alak. Most egyszerre itt van, s ahelyett, hogy a ház uraként bemutatkozna, szerelőnek mondja magát. Elhagytam a könyvtárszobát, s kutatva, kíváncsian néztem ismét Wendy csodálatos képére, mintha ismét tőle vártam volna a megoldást. De Wendy csak rejtelmesen mosolygott, s most úgy tűnt, mintha nagy, sötét szemében ijedség ülne. Ezt az arckifejezést először vettem észre, de az is lehet, hogy saját lelkiállapotomat vetítettem ki önkéntelenül az ő arcára.

Szorongásomat akartam elűzni, ezért ültem le ismét a zongorához, de amikor az első akkordot leütöttem, összerezzenem és nem volt többé kedvem játszani. „Megkeresem Wendyt” – határoztam el hirtelen, s kiléptem a folyosóra. „Talán elaludt fürdés közben” – rémület fogott el arra a gondolatra, hogy esetleg megfulladhatott a kádban. A zezugos folyosó talán még sohasem tűnt ilyen hosszúnak, mint most, nem akart végeszakadni,

márpedig Wendy lakosztálya egészen a végén volt. Itt kezdődött a kastély modern része, melyet egy magyar építész tervezett Wendy különleges igényeinek megfelelően. Meghitt, bájos kis lakosztály volt ez, csupa vidámság és napfény, ellentétben a kastély további helyiségeinek zord pompájával. A méltóságteljes termek kitűnően megfeleleltek Wendy királynői igényeinek, de pihenni, aludni, gyermek módjára játszani csak a modern, színes fészekben szeretett.

Odaértem az ajtóhoz, és csodálkozva láttam, hogy félig nyitva áll. Beléptem a hallba, onnan nyílt a hálószobája. Félrehúztam az ajtót helyettesítő függönyt. A megvetett ágyon összevissza heverték a párnák és a sárga selyempaplan lecsúszott a földre. Ő nem volt sehol. Most már gondolkodás nélkül nyitottam be a fürdőszobába. Meleg, illatos levegő csapta meg az orromat, a küszöbön egy összetört illatszerez üveg cserepei heverték. A márványmedencében már kihült a fürdősótól smaragd zöld színű víz... A szék karfáján egy rózsaszínű selyem köntös feküdt, s úgy hatott ebben az illatos helyiségben, mint valami itt felejtett hervadt virág.

Visszamentem a hálószobába. Újból kutatva néztem körül, mintha még mindig nem hinném el, hogy Wendy nincs itt valahol. Az öltözőasztalra esett a tekintetem. Utána nyúltam a papírlapnak:

„Drágám! A sors úgy rendelte, hogy itt kellett hagyni mindent, hirtelen, búcsú nélkül. Isten veled. Wendy”

A papírlap kiesett a kezemből, igyekeztem összeszedni a gondolataimat. „Ezek a sorok nekem szólnak. Az aláírás Wendy, de az írás mintha nem az ő kezétől származna.

Csak most jöttem rá, hogy valójában nem is ismerem az írását, hiszen ő az összes levelét parányi írógépen írta, s nem egyszer mondta dicsekedve, hogy a töltőtollából mindig ki van száradva a tinta...

Lehajoltam a levélért, felemeltem, újra és újra átolvastam, tanácstalanabb és nyomorultabb talán sohasem voltam, mint ebben a pillanatban.

Most éles csengetésre rezzentem össze. A házitelefon berregett a sarokban. Reszkető kézzel emeltem fel a kagylót:

- Nagyságos úr, kérem, Urruty úr az ebédlőben van már és várja önt.

- Maga az, Collins? – kiáltottam megkönnyebbülten és megkértem az inast, hogy vezessen el az ebédlőig, ő ismeri a legrövidebb utat.

Megindult előttem. Én felháborodva haladtan mögötte. Odaértünk a könyvtárszoba ajtajához, amelyen keresztül tudomásom szerint az ebédlőbe lehetett jutni. Az inas elment az ajtó előtt.

- Miért nem megyünk itt be? – kérdeztem csodálkozva.
- Nincs nyitva – mondta az inas, s már ment is tovább.

Beléptünk a sötét szalonba, mely mögött az ebédlő teljes fényben ragyogott. Az inas elmaradt mellőlem, határozott léptekkel haladtam tovább egyedül.

A hatalmas tölgyfaasztalon gyertyák égtek, az abroszon ezüst csillogott, két aranszélű porcelántányér és két nemes metszésű kristálypohár. Virág is volt az asztalon. Wendy kedvenc virága, a hódító illatú liliom.

Urruty a kandalló előtt állt, az elhamvadó parazsat bámulta. Néhány percig álltam a szoba másik végében, és ő vissza sem fordult. Majd hirtelen összerezsent, megfordult, s jött felém mosolyogva, de kezét nem nyújtott.

- Ah, Ön itt van már? Bocsásson meg, kissé elgondolkodtam. Foglaljon helyet, ezúttal Wendy helyett be kell érnie az én társasággal. Kicsit beszélgetünk, s már előre elnézést kérek, ha közben kicsit rapszodikus lennék. Nem veheti tőlem zokon, hiszen hosszú út van mögöttem. Kanadából jöttem, s reggel óta sokfélét intéztem. Közel tíz esztendővel ezelőtt mentem el innen, képzelheti, mennyi munka várt rám. Kedves barátom, ez a mai a leszámolás napja... Látom, elsápadt. Ne féljen, önnek nincs is olyan nagy szerepe, mint gondoltam. Egészen kicsi szerepe volt csak magának a többi nagy sztáré mellett! De parancsoljon, egy kis italt! Hogyan? Nem iszik? Pedig Wendynek elég nagy volt az italszámlája.
- Volt? Mi az, hogy volt? – robbant ki belőlem.
- Volt. Hát úgy, hogy már kifizettem. De úgy látom, ön nem egészen érti a dolgokat. De már hozzák is az ételt. Nem Collins, a vendéget kínálja előbb, ma kivételesen megint én vagyok a háziúr.

Remegő kézzel vettem ki néhány falatot, ő bőségesen szedett a tányérjára, de egyikünk sem nyúlt hozzá. Collins kiment, s Urruty ismét beszélni kezdett:

- Nem akarom, hogy tovább törje a fejét. Biztos azt sem tudja, miért hagytam el a házat, a szigetet, az asszonyt, s még kevésbé tudja, miért jöttem vissza.
- Jól tette, hogy visszajött, Wendy még mindig magát szereti – mondtam bizonytalan hangon, valami homályos ösztöntől vezérelve, hogy ezzel a mondással talán segíték szegény asszonyon.
- Szeret?! Hehe... és ezt ön mondja nekem? Kissé furcsa ez, nem gondolja? Hát igen, régen szeretett. egyetértésben, gondtalanul éltünk, szórtuk a vagyont, amit a szüleim rám hagytak. Wendy, a kis párizsi, szegényesen élő nő élni vágyó, nagyvilági dámává lett mellettem. Hamar beletanult az élet rafinált örömeibe. Két kézzel szórta a pénzt, s egy napon ott álltunk, hogy nincs semmink. Ekkor a véletlen kezembe adta a jövő kulcsát. Olyan készüléket találtam fel, ami hivatva volt arra, hogy lázba hozza a világot. Európában nem tudtam értékesíteni. Sértette a nagyipar érdekeit.

Nem volt más választásom, elhatároztam, hogy itt hagyom egy időre Wendyt, s elmegyek Kanadába. Rövid idő alatt véghezviszem terveimet, vagyont szerzek, kifizetjük az adósságainkat, s boldogan élünk tovább. Mielőtt elutaztam volna, még egy hatalmas összeget felhajtottam Wendy számára, az összeg elég volt arra, hogy ő szerényen, beosztással akár tíz évig is megélhessen belőle, hiszen a kastély, a sziget, agyonterhelten ugyan, de a miénk volt. A találmányom híre az összes hitelezőt megnyugtatta. Itt hagytam Wendyt, a szerelmes boldogságunkat kettétéptük, hogy majd egyszer folytassuk. Ő elájult, mikor az autóm elindult, s minden akaratomra szükségem volt, hogy ki ugorjam az autóból, hogy még egyszer láthassam.

Nem akarom szaporítani a szót, elég annyi, hogy nyolc keserves esztendő töltem odakint, tervem csak a kilencedik évben sikerült és csupán a tizedikben jutottam haza. Betegség, nélkülözés, emberi furfang, gonoszság nem tudott leverni a lábamról, mert mindig Wendyre gondoltam, és csodálatos otthonunkra, melyet apám hagyott rám.

Hazajöttem. De mielőtt Wendyt viszontláttam volna, rohantam a bankba, az uzsorásokhoz, mindazokhoz, akiktől kölcsönt kaptam apám birtokára. Mind csodálkozva fogadtak, az adósság már régen kifizetve, a kastély, a sziget tisztán áll... Wendy Urruty egy fillérrel sem tartozik, legfeljebb a hétvégén elfogyasztott pezsgő árával. Nem értettem a dolgot. A dollárok a zsebemben szinte égették a testemet, azért hoztam őket haza, hogy a szó szoros értelmében kiváltsam gyönyörű, édes, imádott feleségemet. És még sincs szükség a keservesen keresett pénzre? Boldogult nélkülem a feleségem?

Napokig kerestem, kutattam, kérdezősködtem... Mindent megtudtam! A szörnyűséges lista egyre nőtt, dagadt...

Királyi hercegek, színészek, jó nevű politikusok, és névtelen emberek vegyesen vannak rajta. Kedves barátom, maga csak egy név a többi között, jelentéktelen játékszer a nagy értékes játékok között.

Hazajöttem, s kiderült, hogy őseim kastélyát mások szerezték vissza. Ki kell mondanom ezt a szörnyű szégyent, mert a sziget és kastély ma is John Urruty nevéen áll.

Ma reggel hazajöttem, és számba vettem mindent. Már nincs sok hátra. Már csak maga meg én vagyunk hátra. Úgy látom, nem ízlik az étel. Menjünk át a könyvtárszobába, délután úgymint oda akart menni.

Ezzel ő elindult a sötét könyvtárszoba felé, én meg követtem. Önkéntelenül a villanykapcsolót kerestem. Felkapcsoltam, de továbbra is sötét maradt. Valami különös nesz ütötte meg a fülem, mintha valami csepegett volna.

- Urruty, mi az? Hol van?!

Nem kaptam feleletet, de ahogy a szemem hozzászókkott a sötéthez, észrevettem, hogy az íróasztalnál ül a nagy karosszékekben, a feje előre hajol. Most egyszerre valaki félrehúzta az ablak függönyét, s besütött a hold a szobába.

De ki húzta félre a függönyt? Hiszen Urruty a karosszékekben ül most is. S mi az a halk nesz, ami a csepegésre hasonlít?!

Ekkor az ablak felől hallottam Urruty hangját:

- Na, most már tudja, mi történt?
- Nem, nem tudom. Nem értem... - dadogtam.
- Nem érti? Szerencsétlen! Megöltem a feleségemet. Megöltem Wendyt! Hát mit gondol, hát lehet másképpen leszámolni? Lehet ezt a történetet másképpen befejezni?!

Most csikordult az ablakkilincse, és feltárult a nagy szárnyas ablak, a szél hatalmas erővel belódult rajta, fellibbentette a függönyöket, lesepert az íróasztalról minden ott heverő iratot... Felborzolta a hajamat, végigborzolta a testemet.

Odakinn nagy robajjal zúgott, dühöngött a tenger. A reggeli lusta köd alól dühös elemek szabadultak fel. Egy pillanatra elsötétült az ablak, mintha egy kiáltást is hallottam volna, s

odalent nagyot csobbant a tenger. Aztán csend lett, és az íróasztal felől a nagy öblös karosszékből mintha Wendy hangját hallottam volna, amint suttogja:

„John, szeretlek, miért hagytál magamra?”

Nem tudom, hogy csakugyan ő mondta-e, vagy csak felizgatott képzeletem üzött velem játékot. De ez a néhány szó elég volt arra, hogy újra felemelje előttem Wendy alakját, akit a férje szavai sárba rántottak. Arra gondoltam, hogy talán bennem és a többiekben is csak őt szerette és kereste, azért volt a lelke számunkra elérhetetlen és titokzatos.

Ostoba, gyenge férfiszívvel még ma is őt, a bűnös, gyenge, esendő asszonyt siratom, és John Urrutyra, a tragédia igazi hőisére még az emlékek ködén keresztül is forró gyűlölettel gondolok.